

Jelek és rendszerek 2. (VIHVAB01)

2. HÁZI FELADAT:

Diszkrét idejű hálózatok vizsgálata idő- és frekvenciatartományban

2021 ősz

Zier Blanka Alexandra

Megjegyzések: Le kell töltenie a feladatlapot (a hálózat és a gerjesztőjel adataival együtt), továbbá a hálózat ábráját, és ezeket a megoldással együtt írásban kell benyújtani. Ha javítás, illetve részfeladat külön beadása miatt többször adja be a házi feladatot, minden alkalommal az előző részeket is és a feladatlapot is be kell adni. Ügyeljen az áttekinthető és világos külalakúra! A teljes megoldást minden esetben részletesen le kell írni, **nem elegendő a végeredményeket közölni!** A numerikus számításokra és az ábrák elkészítésére természetesen alkalmazhat számítógépi programokat (MATLAB, DERIVE stb.), de a megoldás elvi lépéseit ekkor is részletesen ismertetni kell.

	1. alpont	2. alpont	3. alpont	4. alpont	5. alpont	6. alpont	Σ	Javító
1. feladat	/ 0,5	/ 0,4	/ 0,4	/ 0,2	-	-	/ 1,5	
2. feladat	/ 0,8	/ 0,6	/ 0,6	/ 0,4	/ 0,7	/ 0,4	/ 3,5	
							5 / 5*	

Handwritten mark

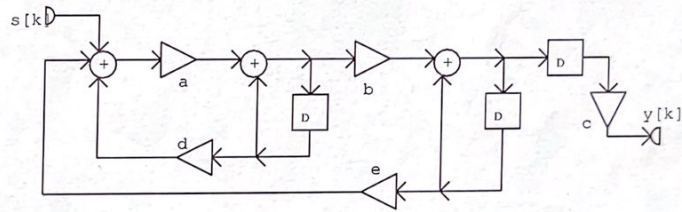
Gyakorlatvezető neve:

Javító véleménye:

MATLAB - és egyéb hasonló programok - nélküli házi feladat megoldás

A házi feladat egyes pontjai az alábbi hálózatra vonatkoznak. A paraméterek az ábra alatti táblázatokból határozandók meg: a táblázatok 9. sora vonatkozik erre a házi feladatra.

15.

Erősítések

a	b	c	d	e
0,5	0,5	0,7	0,9	0,9
-0,5	-0,9	-0,5	0,4	0,5
0,5	0,5	0,4	0,4	-0,5
-0,5	-0,6	0,6	-0,6	0,9
0,5	0,9	0,8	0,5	-0,9
-0,5	0,6	-0,8	-0,7	-1
0,5	0,4	2	0,4	-1
-0,5	-0,4	0,9	0,4	0,5
0,5	-0,6	0,5	0,5	0,5
-0,5	0,6	0,5	0,6	0,9

1.4.

F	G	p
1,5	0,8	8/9
0,5	0,5	-8/9
-1	2	6/11
2,5	2	-6/11
1,2	1,4	7/11
-2,5	2,6	-7/11
3	-2,8	8/11
-3	2,5	-8/11
3	-3	9/11
2	1,4	-9/11

2.2.

S	ϑ_0	ρ	k
2,5	$3\pi/43$	$\pi/3$	
5	$3\pi/44$	$\pi/6$	
7,5	$3\pi/46$	$0,1\pi$	
10	$3\pi/47$	$\pi/4$	
12	$3\pi/49$	$\pi/5$	
15	$3\pi/50$	$-\pi/3$	
16	$3\pi/52$	$\pi/6$	
18	$3\pi/53$	$-\pi/4$	
20	$3\pi/55$	$0,3\pi$	
1,5	$3\pi/56$	$0,29\pi$	

2.3. s[k] értékei

k	0	1	2	3	4	5	6
0		1	-2	4	7	9	9
1		-2	-2	1	-1	-1	8
2		-2	-2	5	10	0	5
3		8	-2	1	-1	2	0
4		5	-2	4	-2	4	2
5		3	-2	4	1	5	-1
6		-3	-2	-4	1	-5	-1
7		-1	-2	-2	3	6	-1
8		0	-2	0	-5	2	2
9		6	-2	-2	3	-6	10

1. feladat: Vizsgálat az időtartományban

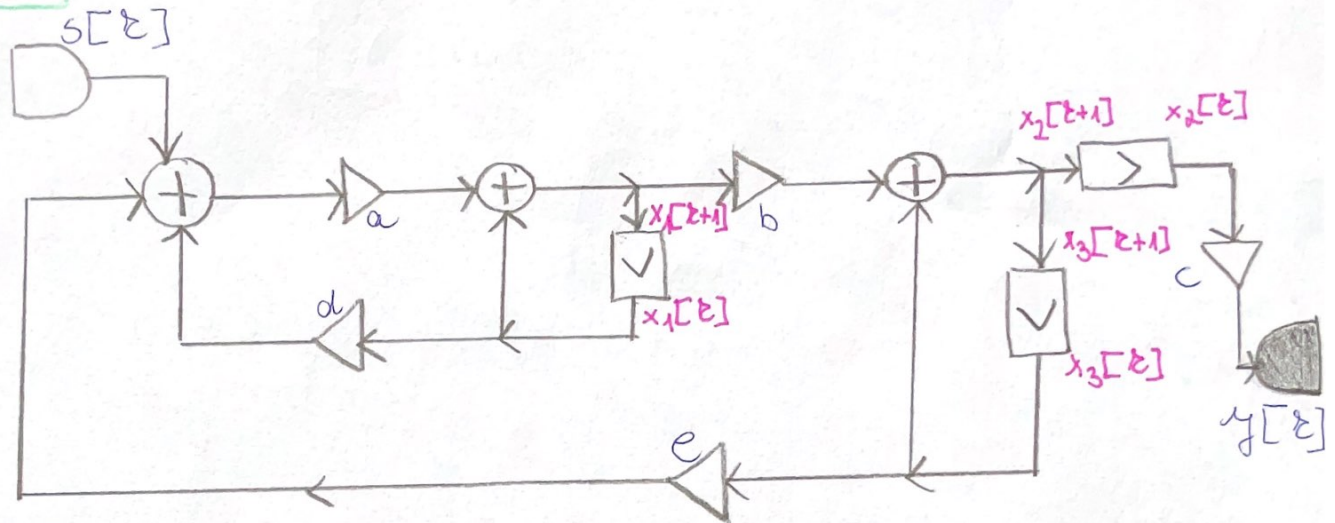
- 1.1 Határozza meg az ábrán vázolt diszkrét idejű hálózat állapotváltozós leírásának normálalakját!
- 1.2 Határozza meg a sajátértékeket! Döntse el, hogy stabilis-e a hálózat! Ha nem stabilis, változtasson meg erősítést (esetleg többet) úgy, hogy a hálózat stabilis legyen, majd oldja meg újra az 1.1 feladatot! A hálózaton végzett módosítással nem csökkentheti a hálózat rendjét, nem teheti triviálissá a hálózatot, és nem vehet fel további komponenst. Minden további feladatot az így stabilissá tett hálózaton végezzen el!
- 1.3 Az állapotváltozós leírás ismeretében számítsa ki (pl. fokozatos behelyettesítéssel) és ábrázolja az impulzusválaszt a $k = 0, 1, 2, \dots, 10$ ütemre! Ha a megoldáshoz programot készít, annak vázlatát is mellékelje!
- 1.4 A hálózat gerjesztése : $s[k] = \varepsilon[k](F + G \cdot p^k)$. Határozza meg a választ az impulzusválasz ismeretében a $k = 0, 1, \dots, 5$ értékekre!
- 1.5 (Nem kötelező). Ellenőrizze a 1.3 és a 1.4 pontban kapott eredményeit (pl. a Ptolemy II v. ANDI programmal)!

2. feladat: Vizsgálat a frekvenciatartományban

- 2.1 Határozza meg a hálózat átviteli karakterisztikáját normálalakban a hálózatra felírt frekvenciatartománybeli egyenletek alapján! Adja meg és ábrázolja az amplitúdó-karakterisztikát a $(-2\pi, 2\pi)$ tartományon!
- 2.2 Az $s[k] = S \cdot \cos(\vartheta_0 k + \rho)$ gerjesztőjel esetére határozza meg a válasz gerjesztett összetevőjének időfüggvényét! Ábrázolja az $s[k]$ és az $y_g[k]$ jeleket a $k = 0, 1, 2, \dots, 10$ értékekre! Vizsgálja meg, hogy periodikusak-e a jelek, és ha igen, adja meg a periódust! Mi a feltétele annak, hogy az $y_g[k]$ jelnek legyen fizikai tartalma?
- 2.3 Egy 6 periódusú és $s[k]$ gerjesztőjel egy periódusának értékei a mellékelt táblázatban adóttak. Határozza meg ezen gerjesztőjel Fourier-sorának valós és komplex alakját, és ellenőrizze, hogy a Fourier-sorral számított értékek valóban az adott $s[k]$ értékeket szolgáltatják!
- 2.4 Határozza meg a fenti periodikus gerjesztéshez tartozó válasz gerjesztett összetevőjének valós alakú Fourier-sorát, adja meg és ábrázolja egy periódusának értékeit!
- 2.5 Az átviteli karakterisztika ismeretében írja fel a hálózat rendszeregyenletét! A rendszeregyenlet megoldásával határozza meg a rendszer impulzusválaszának *formuláját*, és ezt vesse össze az 1.3. pontban kapott numerikus értékekkel!
- 2.6 A 2.5-ben kiszámított impulzusválasz Fourier-transzformálásával határozza meg az impulzusválasz komplex spektrumát, és hozza azt *normálalakra*! Vesse az eredményt össze 2.1 eredményével!
- 2.7 (Nem kötelező) Ellenőrizze a 2.2 és a 2.4 pont eredményeit (pl. a Ptolemy II v. ANDI programmal)!

1. Vizsgálat az időtartományban

1.1.

$$x_1[z+1] = (1+ad)x_1[z] + ae x_3[z] + a \cdot s[z]$$

$$x_2[z+1] = [(1+ad)x_1[z] + ae x_3[z] + a \cdot s[z]] \cdot b + x_3[z]$$

$$x_3[z+1] = x_2[z+1]$$

$$y[z] = c \cdot x_2[z]$$

Értékek a g. sarból: ↙

a	b	c	d	e
0,5	-0,6	0,5	0,5	0,5

Az állapotváltozós leírás:

$$x_1[z+1] = 1,25 x_1[z] + 0,25 x_3[z] + 0,5 s[z]$$

$$x_2[z+1] = -0,75 x_1[z] + 0,85 x_3[z] - 0,3 s[z]$$

$$x_3[z+1] = -0,75 x_1[z] + 0,85 x_3[z] - 0,3 s[z]$$

$$y[z] = 0,5 \cdot x_2[z]$$

$$\underline{A} = \begin{bmatrix} 1+ad & 0 & ae \\ b(1+ad) & 0 & 1+bae \\ b(1+ad) & 0 & 1+bae \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1+ad & 0 & ae \\ b+bad & 0 & 1+bae \\ b+bad & 0 & 1+bae \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1,25 & 0 & 0,25 \\ -0,75 & 0 & 0,85 \\ -0,75 & 0 & 0,85 \end{bmatrix}$$

$$\underline{B} = \begin{bmatrix} a \\ ba \\ ba \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,5 \\ -0,3 \\ -0,3 \end{bmatrix} \quad \underline{C}^T = [0 \quad c \quad 0] = [0 \quad 0,5 \quad 0]$$

$$D = 0$$

$$\underline{A} - \underline{E} = \begin{bmatrix} 1+ad-\lambda & 0 & ae \\ b+bad & -\lambda & 1+bae \\ b+bad & 0 & 1+bae-\lambda \end{bmatrix}$$

$$\underline{A} - \underline{E} = \begin{bmatrix} 1,25-\lambda & 0 & 0,25 \\ -0,75 & -\lambda & 0,85 \\ -0,75 & 0 & 0,85-\lambda \end{bmatrix}$$

$$(1,25-\lambda)[(-\lambda)(0,85-\lambda)] - 0 + 0,25(0 - (-\lambda)(-0,75)) = 0$$

$$1,25\lambda^2 - \lambda^3 - \frac{17}{16}\lambda + 0,85\lambda^2 - \frac{3}{16}\lambda = 0$$

$$\lambda(-\lambda^2 + 2,1\lambda - \frac{5}{4}) = 0$$

$$\lambda_1 = 0$$

$$\lambda_{2/3} = \frac{-2,1 \pm \sqrt{2,1^2 - 5}}{-2}$$

$$\lambda_2 = \frac{1}{20} \cdot (21 + \sqrt{59}j)$$

$$\lambda_3 = \frac{1}{20} (21 - \sqrt{59}j)$$

$$|\lambda_2| = \frac{5}{4} = 1,25 \quad ; \quad |1,25| > 1 \Rightarrow \text{nem stabil a hálózat}$$

1.2.

Más értéket választása:

a	b	c	d	e
0,2	-0,1	0,5	-0,9	0,05

AVLNA:

$$x_1[k+1] = 0,82 x_1[k] + 0,01 x_3[k] + 0,25[k]$$

$$x_2[k+1] = -0,082 x_1[k] + 0,999 x_3[k] - 0,025[k]$$

$$x_3[k+1] = -0,082 x_1[k] + 0,999 x_3[k] - 0,025[k]$$

$$y[k] = 0,5 x_2[k]$$

$$A = \begin{bmatrix} 0,82 & 0 & 0,01 \\ -0,082 & 0 & 0,999 \\ -0,082 & 0 & 0,999 \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} 0,2 \\ -0,02 \\ -0,02 \end{bmatrix} \quad C^T = [0 \quad 0,5 \quad 0] \\ D = 0$$

$$\begin{bmatrix} 0,82 - \lambda & 0 & 0,01 \\ -0,082 & -\lambda & 0,999 \\ -0,082 & 0 & 0,999 - \lambda \end{bmatrix}$$

↓

$$(0,82 - \lambda)(\lambda^2 - 0,999\lambda) + 0,01(-0,082\lambda) = 0 \\ -\lambda^3 + 0,999\lambda^2 + 0,82\lambda^2 - 0,81918\lambda - \frac{41}{50000}\lambda = 0$$

$$-\lambda^3 + \frac{1819}{1000}\lambda^2 - \frac{41}{50}\lambda = 0$$

$$\lambda(-\lambda^2 + 1,819\lambda - 0,82) = 0 \quad \left| \lambda_1 = 0 \right| \\ \lambda_2 = 0,8247 \quad \left| \lambda_2 = 0,824 \right|$$

$$\lambda_{2/3} = \frac{-1,819 \pm \sqrt{0,02876}}{-2} \quad \left| \lambda_3 = 0,9942 \right| \quad \left| \lambda_3 = 0,999 \right|$$

Minden $|\lambda| < 1$, így hálózatunk már stabil (GV+AS)

1.3. Zépesről lépésre módszerrel:

Impulzusválaszt akkor kapunk, ha $s[\varepsilon] = \delta[\varepsilon]$
A rendszer kauzális, azaz $x_1[\varepsilon] = x_2[\varepsilon] = x_3[\varepsilon] = 0$,
ha $\varepsilon \leq 0$.

$$\underline{x}[0] = \underline{0}$$

$$k=0$$

$$x_1[1] = 0,82 x_1[0] + 0,01 x_3[0] + 0,2 \cdot s[0]$$

$$x_1[1] = 0,2$$

$$x_2[1] = x_3[1] = -0,082 \cdot x_1[0] + 0,999 x_3[0] - 0,02 \cdot s[0] \\ = -0,02$$

$$y[0] = 0,5 \cdot x_2[0] = 0 \quad y[1] = 0,5 \cdot x_2[1] = -0,01$$

• $k = 1$

$$x_1[2] = 0,82 - x_1[1] + 0,01 \cdot x_3[1] + 0,2 \cdot s[1]$$

$$x_1[2] = 0,1638$$

$$x_2[2] = x_3[2] = -0,03638 \quad y[2] = -0,01819$$

• $k = 2$

$$x_1[3] = 0,1339522$$

$$x_2[3] = x_3[3] = -0,04977522$$

$$y[3] = -0,02488761$$

• $k = 3$

$$x_1[4] = 0,109343$$

$$x_2[4] = x_3[4] = -0,060709$$

$$y[4] = -0,03035476$$

• $k = 4$

$$x_1[5] = 0,089054$$

$$x_2[5] = x_3[5] = -0,0696149$$

$$y[5] = -0,034807$$

• $k = 5$

$$x_1[6] = 0,072328$$

$$x_2[6] = x_3[6] = -0,0768477$$

$$y[6] = -0,03842388$$

• $k = 6$

$$x_1[7] = 0,058540728$$

$$x_2[7] = x_3[7] = -0,0827018445$$

$$y[7] = -0,041350922$$

• $k = 7$

$$x_1[8] = 0,047176379$$

$$x_2[8] = x_3[8] = -0,08741948$$

$$y[8] = -0,043709741$$

• $k = 8$

$$x_1[9] = 0,037810436$$

$$x_2[9] = x_3[9] = -0,091200526$$

$$y[9] = -0,04560026$$

• $k = 9$

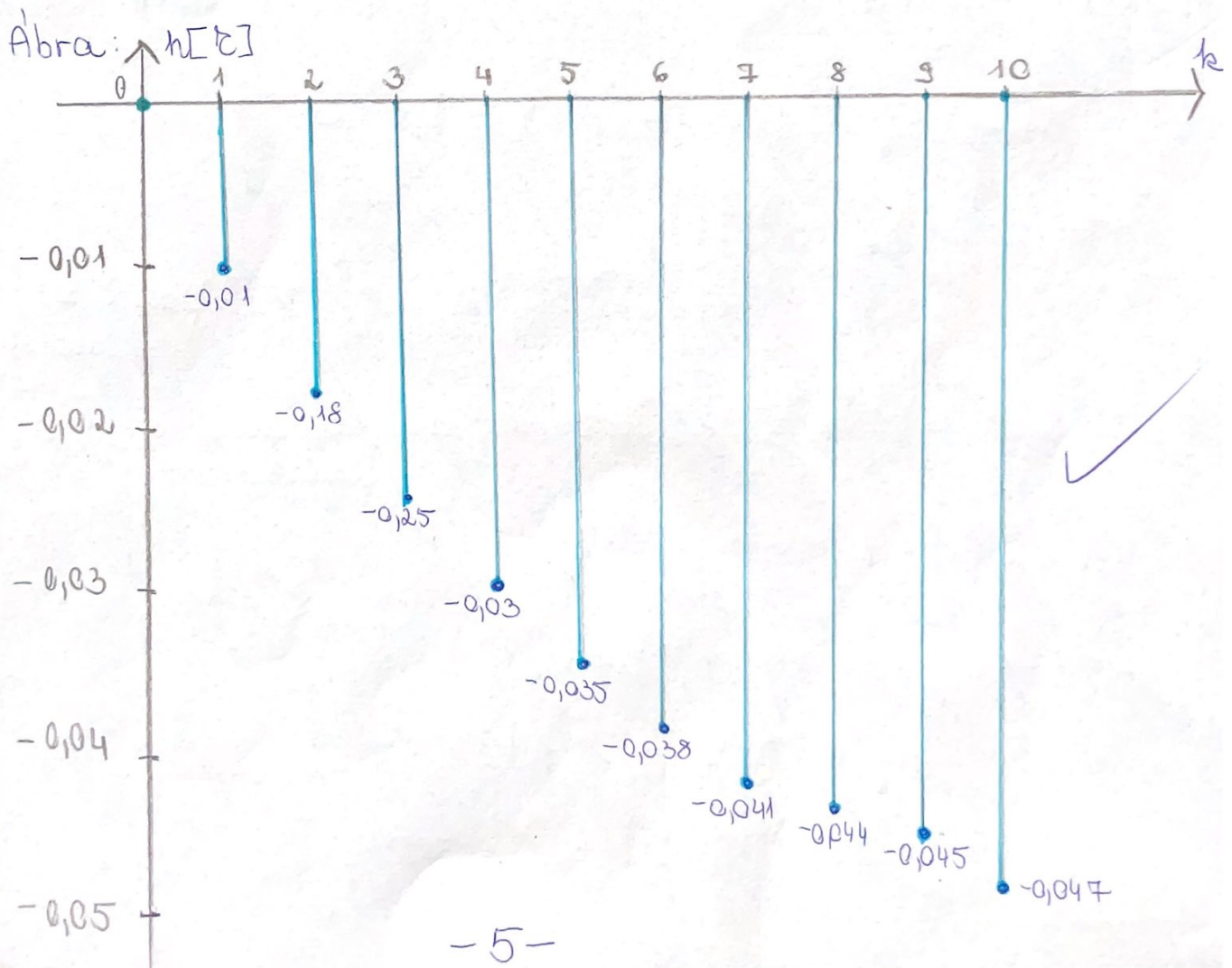
$$x_1[10] = 0,03009255$$

$$x_2[10] = x_3[10] = -0,0942097$$

$$y[10] = -0,047104891$$

k	$s[k]$	$x_1[k]$	$x_2[k]$	$x_3[k]$	$h[k]$
0	1	0	0	0	0
1	0	0,2	-0,02	-0,02	-0,01
2	0	0,1638	-0,03638	-0,03638	-0,01819
3	0	0,1339	-0,04977	-0,04977	-0,02488
4	0	0,1093	-0,0607	-0,0607	-0,03035
5	0	0,08905	-0,06961	-0,06961	-0,0348
6	0	0,0723	-0,07684	-0,07684	-0,0384
7	0	0,0585	-0,0827	-0,0827	-0,04135
8	0	0,0472	-0,0874	-0,0874	-0,0437
9	0	0,0378	-0,0912	-0,0912	-0,0456
10	0	0,03009	-0,0942	-0,0942	-0,047104

Analitikus alak:

$$h[k] = \sum_{i=1}^3 c_i \eta_i^k, \text{ ha } k \geq 2$$

$$\eta_1 = 0$$

$$\eta_2 = 0,99$$

$$\eta_3 = 0,82$$

$$h[k] = 0 \cdot \delta[k] - 0,01 \cdot \delta[k-1] + \varepsilon[k-2] (c_2 \cdot \eta_2^{k-2} + c_3 \cdot \eta_3^{k-2})$$

$$k=2 \rightarrow h[2] = c_2 + c_3 = -0,01819$$

$$k=3 \rightarrow h[3] = c_2 \cdot 0,99 + c_3 \cdot 0,82$$

$$= -0,0248$$

$$-0,99c_3 + 0,82c_3 = -0,0248 + 0,0180081$$

$$-0,17c_3 = -6,87 \cdot 10^{-3}$$

$$c_3 = 0,04$$

$$c_2 = -0,058$$

$$h[k] = -0,01 \delta[k-1] + \varepsilon[k-2] (-0,058 \cdot 0,99^{k-2} + 0,04 \cdot 0,82^{k-2})$$

1.4. $s[k] = \varepsilon[k] (F + G \cdot p^k)$

F	G	p
3	-3	$\frac{9}{11}$

$$s[k] = \varepsilon[k] \left[3 - 3 \cdot \left(\frac{9}{11} \right)^k \right]$$

$$y[k] = s[k] \cdot h[k] = \sum_{n=-\infty}^{\infty} s[n] h[k-n]$$

$s[k]$ belepő +
 $h[k]$ rsz. kauzális

$$y[k] = \sum_{n=0}^k s[n] h[k-n]$$

a konvolúcióban véges
számú szorzat lesz

$$s[0] = 3 - 3 \cdot \left(\frac{9}{11} \right)^0 = 0$$

$$s[1] = 3 - \frac{27}{11} = \frac{6}{11} = 0,545454$$

$$s[2] = 3 - \frac{243}{121} = \frac{120}{121} = 0,991735$$

$$s[3] = 3 - \frac{2187}{1331} = \frac{1806}{1331} = 1,35687$$

$$s[4] = 3 - \frac{19683}{14641} = 1,6556$$

$$s[5] = 3 - \frac{177147}{161051} = 1,9$$

$$y[0] = s[0] \cdot h[0] = 0$$

$$y[1] = s[0]h[1] + s[1]h[0] = 0 + 0 = 0$$

$$y[2] = \cancel{s[0]h[2]} + s[1]h[1] + \cancel{s[2]h[0]} = -\frac{3}{550}$$

$$= -5,4545 \cdot 10^{-3}$$

$$y[3] = \cancel{s[0]h[3]} + s[1]h[2] + s[2]h[1] + \cancel{s[3]h[0]}$$

$$= -0,019839$$

$$y[4] = s[1]h[3] + s[2]h[2] + s[3]h[1] = -0,04518$$

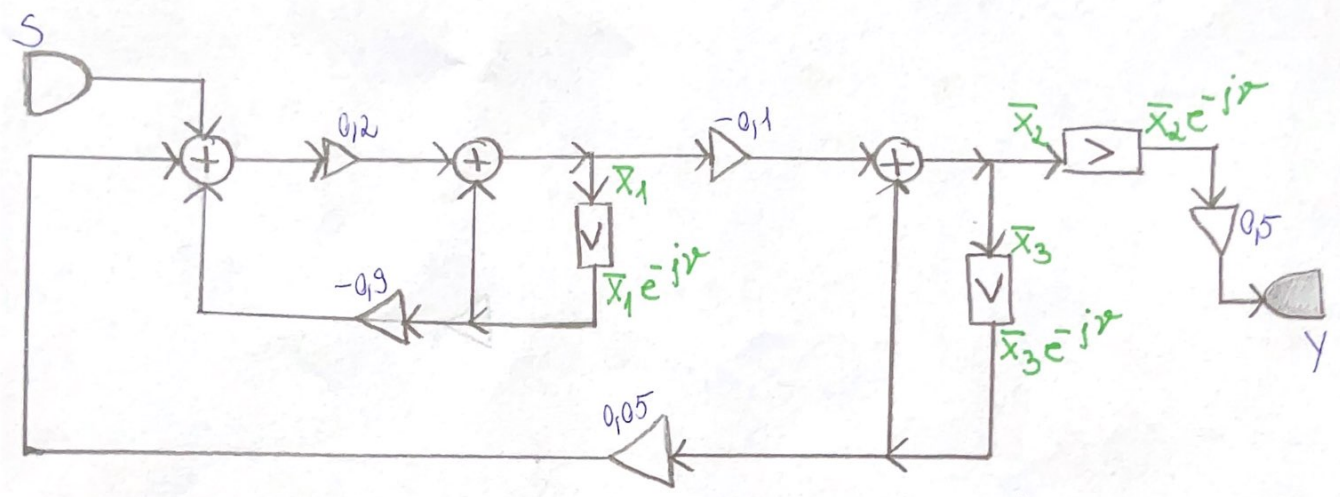
$$y[5] = s[1]h[4] + s[2]h[3] + s[3]h[2] + s[4]h[1] = -0,082477$$

k	s[k]	h[k]	y[k]
0	0	0	0
1	0,54545	-0,01	0
2	0,99173	-0,01819	$-\frac{3}{550}$
3	1,35687	-0,02488	-0,0198
4	1,65562	-0,03035	-0,04518
5	1,90005	-0,0348	-0,082477

(Amit $s[0]$,
vagy $h[0]$ -lal
szoroztuk be,
mindig 0 volt)

2. Vizsgálat a frekvenciatartományban

2.1.

3 egyenlet:
(AVLNA-ből)

$$\begin{cases} \bar{X}_1 = 0,82 \cdot \bar{X}_1 e^{-j\nu} + 0,01 \cdot \bar{X}_2 e^{j\nu} + 0,2\bar{S} \\ \bar{X}_2 = -0,082 \bar{X}_1 e^{-j\nu} + 0,999 \bar{X}_2 e^{j\nu} - 0,02\bar{S} \\ \bar{Y} = 0,5 \cdot \bar{X}_2 \cdot e^{-j\nu} \end{cases}$$

$$\bar{X}_1 - 0,82 \bar{X}_1 e^{-j\nu} = 0,01 \cdot \bar{X}_2 \cdot e^{j\nu} + 0,2\bar{S}$$

$$\bar{X}_1 (1 - 0,82 e^{-j\nu}) = 0,01 \bar{X}_2 e^{j\nu} + 0,2\bar{S}$$

$$\bar{X}_1 = \bar{X}_2 \cdot \frac{0,01 e^{j\nu}}{1 - 0,82 e^{-j\nu}} + \bar{S} \cdot \frac{0,2}{1 - 0,82 e^{-j\nu}}$$

$$\bar{X}_2 = \frac{-0,082 e^{-j\nu} \cdot (0,01 e^{j\nu}) \bar{X}_2 - 0,082 e^{-j\nu} \cdot 0,2\bar{S}}{1 - 0,82 \cdot e^{-j\nu}}$$

$$+ 0,999 e^{j\nu} \cdot \bar{X}_2 - 0,02\bar{S}$$

$$\bar{X}_2 + \frac{8,2 \cdot 10^{-4} \cdot e^{-2j\nu}}{1 - 0,82 e^{-j\nu}} \cdot \bar{X}_2 - 0,999 e^{j\nu} \bar{X}_2 = \frac{-0,0164 e^{-j\nu}}{1 - 0,82 e^{-j\nu}} \bar{S}$$

$$- 0,02 (1 - 0,82 e^{-j\nu}) \bar{S}$$

$$\bar{X}_2 \left(1 + \frac{8,2 \cdot 10^{-4} e^{-2j\nu}}{1 - 0,82 e^{-j\nu}} - 0,999 e^{j\nu} \right) = \bar{S} \left(\frac{-0,0164 e^{-j\nu} - 0,02 + 0,0164 e^{-j\nu}}{1 - 0,82 e^{-j\nu}} \right)$$

$$\bar{X}_2 \left(\frac{1 - 0,82e^{j\nu} + 8,2 \cdot 10^{-4} e^{-2j\nu} - 0,999e^{j\nu} + 0,81918e^{2j\nu}}{1 - 0,82e^{j\nu}} \right) = \bar{S} \left(\frac{-0,02}{1 - 0,82e^{j\nu}} \right)$$

$$\bar{X}_2 = \frac{-0,02}{1 + 0,82e^{-2j\nu} - 1,819e^{j\nu}} \cdot \bar{S}$$

$$\bar{Y} = 0,5e^{-j\nu} \bar{X}_2 = \frac{-0,01e^{j\nu}}{1 - 1,819e^{j\nu} + 0,82e^{-2j\nu}} \cdot \bar{S}$$

$$\frac{\bar{Y}}{\bar{S}} = \frac{-0,01e^{-j\nu}}{1 - 1,819e^{j\nu} + 0,82e^{-2j\nu}} = H(e^{j\nu})$$

$$H(e^{j\nu}) = \frac{-0,01e^{j\nu}}{e^{2j\nu} - 1,819e^{j\nu} + 0,82}$$

$$\left(\begin{array}{l} 1 \rightarrow e^{2j\nu} \\ e^{-j\nu} \rightarrow e^{j\nu} \\ e^{-2j\nu} \rightarrow 1 \end{array} \right)$$

kicsit má's alakban:

$$H(e^{j\nu}) = \frac{-0,01 \cos \nu + 0,01j \cdot \sin \nu}{\cos 2\nu - j \cdot \sin 2\nu - 1,819 \cdot \cos \nu + 1,819j \cdot \sin \nu + 0,82} =$$

$$= \frac{(-0,01 \cos \nu) + j \cdot (0,01 \sin \nu)}{(\cos 2\nu - 1,819 \cos \nu + 0,82) + j(1,819 \sin \nu - \sin 2\nu)}$$

Amplitudó karakterisztika:

$$K(\nu) = |H(e^{j\nu})| = \sqrt{\frac{(-0,01 \cos \nu)^2 + (0,01 \sin \nu)^2}{(\cos 2\nu - 1,819 \cos \nu + 0,82)^2 + (1,819 \sin \nu - \sin 2\nu)^2}}$$

Néhány érték: $K(0) = 10$

$K(\pm\pi) = 0,002748$

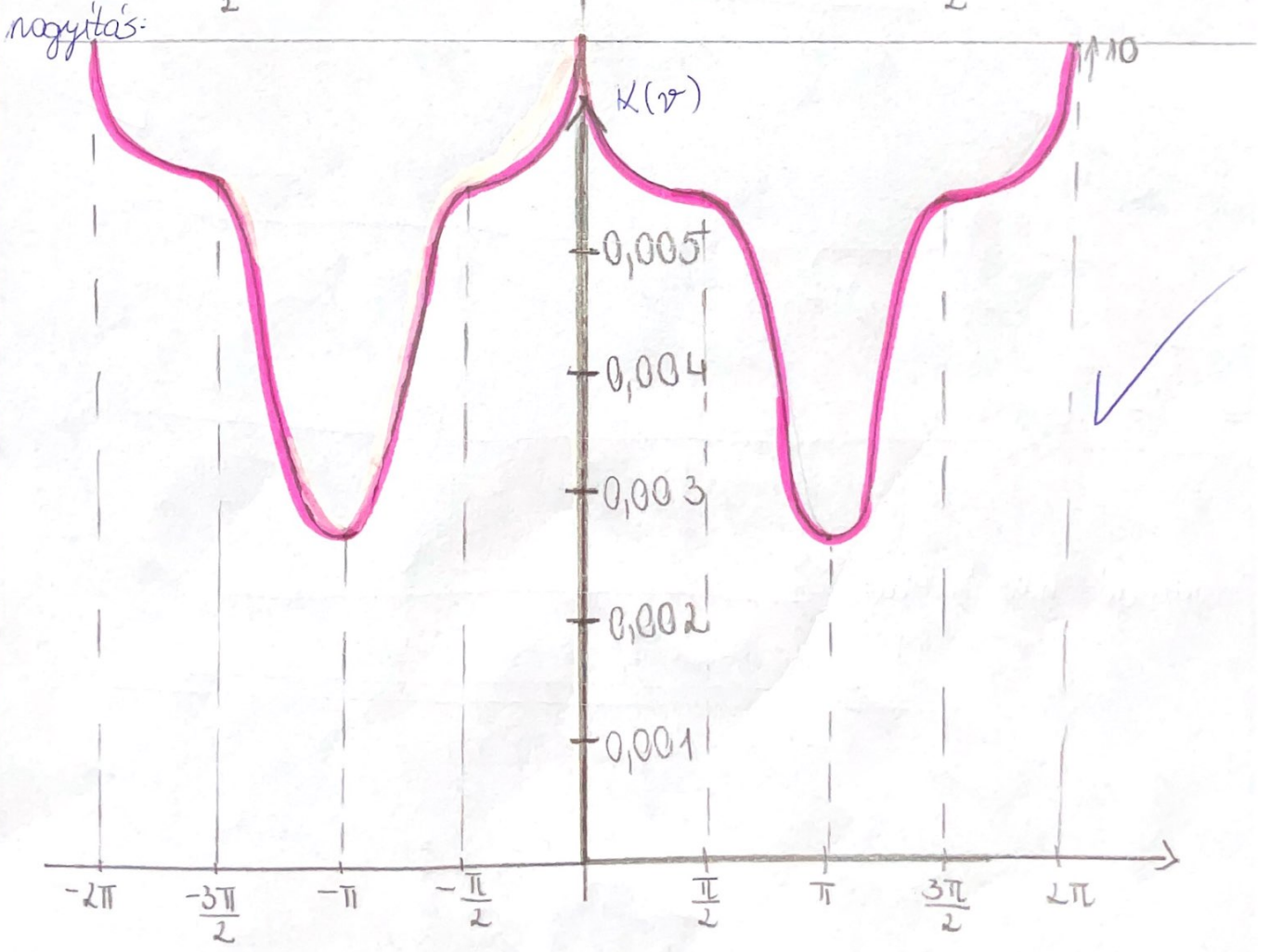
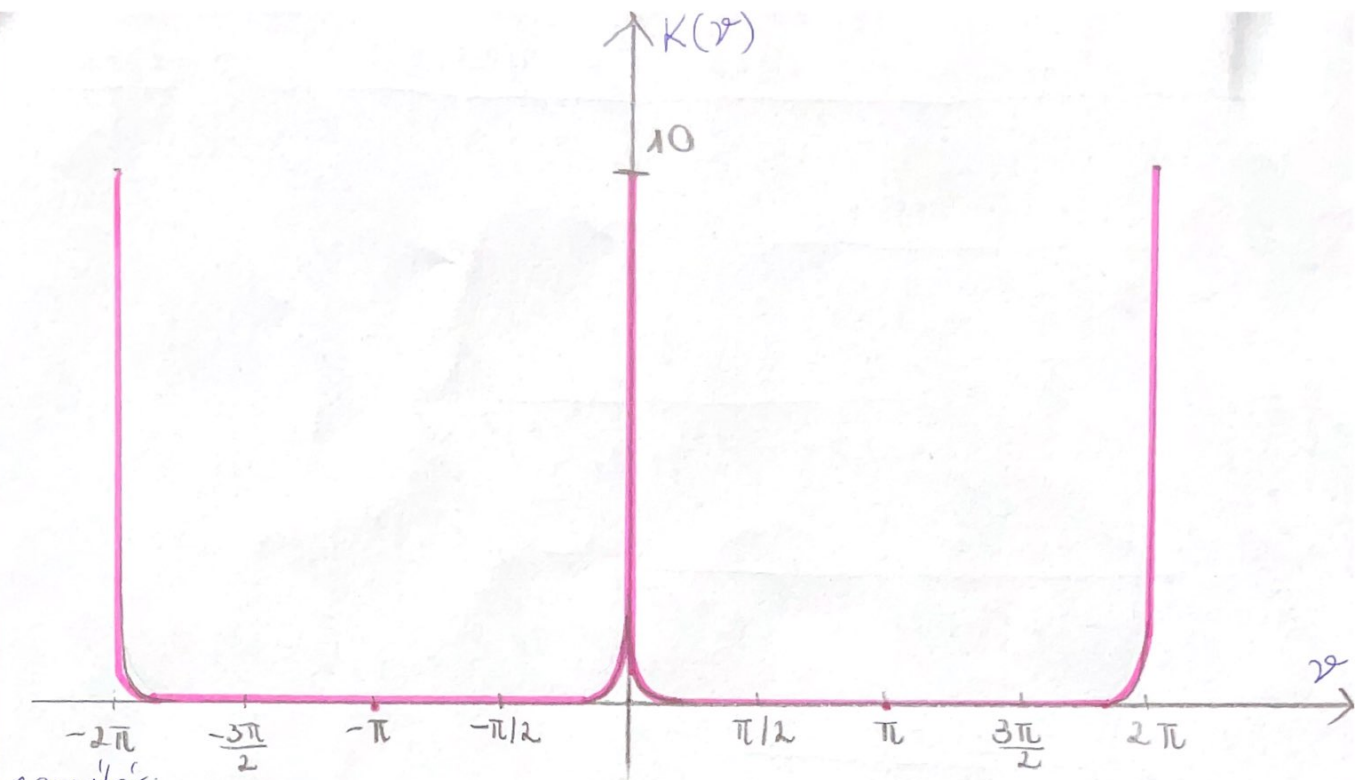
$K(\pm 2\pi) = 10$

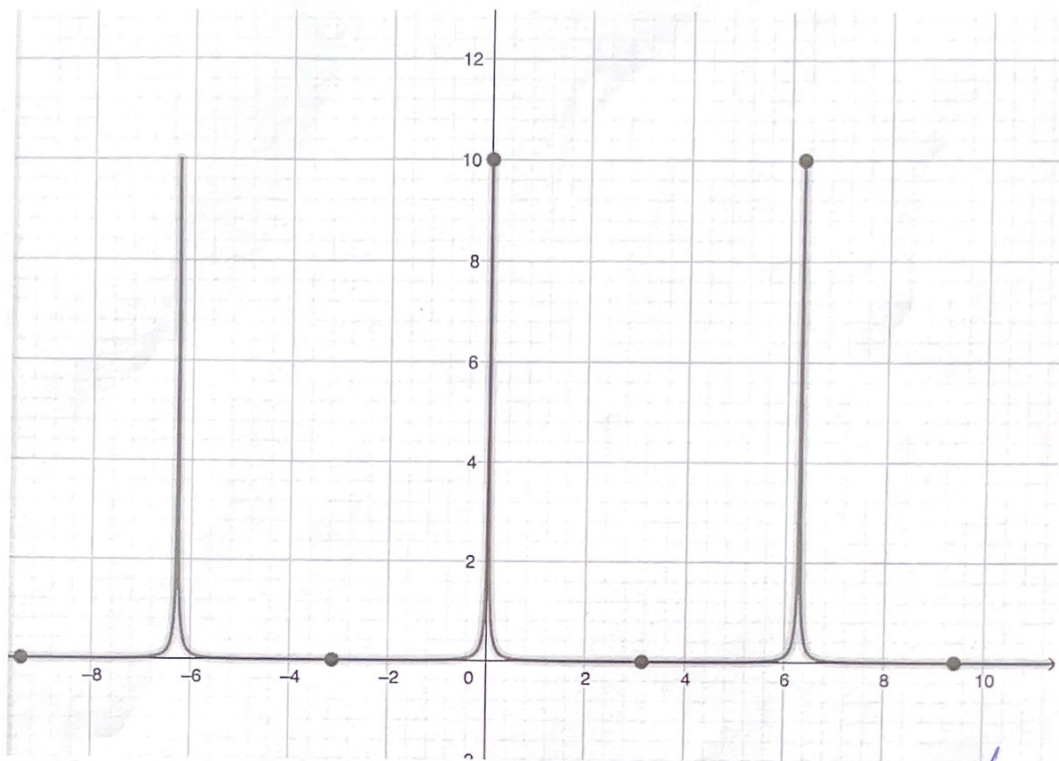
$K(\pm \frac{\pi}{2}) = 0,00547$

$K(\pm \frac{3\pi}{2}) = 0,00547$

— 9 —

Geogebra'ba beírva a következő ábrát kaptam az amplitudó karakterisztikára:

2

2.2.

Gerjesztés: $s[\varepsilon] = S \cdot \cos(\nu_0 k + \varphi)$

S	ν_0	φ
20	$\frac{3\pi}{55}$	$0,3\pi$

$$s[\varepsilon] = 20 \cos\left(\frac{3\pi}{55} k + 0,3\pi\right)$$

$$\bar{S} = 20 e^{j0,3\pi} \quad \bar{Y} = \bar{H} \cdot \bar{S}$$

$$H(e^{j\frac{3\pi}{55}}) = \frac{-0,01 e^{j\frac{3\pi}{55}}}{e^{2j\frac{3\pi}{55}} - 1,819 e^{j\frac{3\pi}{55}} + 0,82} = \frac{-0,01 e^{\frac{3\pi}{55} j}}{e^{\frac{6\pi}{55} j} - 1,819 e^{\frac{3\pi}{55} j} + 0,82} =$$

$$= \frac{-0,01 \cos \frac{3\pi}{55} + j \cdot 0,01 \sin \frac{3\pi}{55}}{\cos \frac{6\pi}{55} - 1,819 \cos \frac{3\pi}{55} + 0,82 + j(1,819 \sin \frac{3\pi}{55} - \sin \frac{6\pi}{55})} =$$

$$= \frac{-9,8535 \cdot 10^{-3} + 1,70522 \cdot 10^{-3} j}{-0,03051426377 - 0,0258695 j} \Rightarrow H(e^{j\frac{3\pi}{55}}) = 0,16 - 0,19 j$$

$$= 0,24997 \cdot e^{-j0,8745}$$

$$\varphi = \varphi_0 = \frac{3\pi}{55}$$

$$y_g[\varepsilon] = s[\varepsilon] \cdot H(e^{j\frac{3\pi}{55}}) = 20 \cdot 0,24997 \cdot \cos\left(\frac{3\pi}{55} \varepsilon + 0,3\pi - 0,8745666\right)$$

$$y_g[\varepsilon] = 4,9994 \cdot \cos\left(\frac{3\pi}{55} \varepsilon - 0,0679111\right)$$

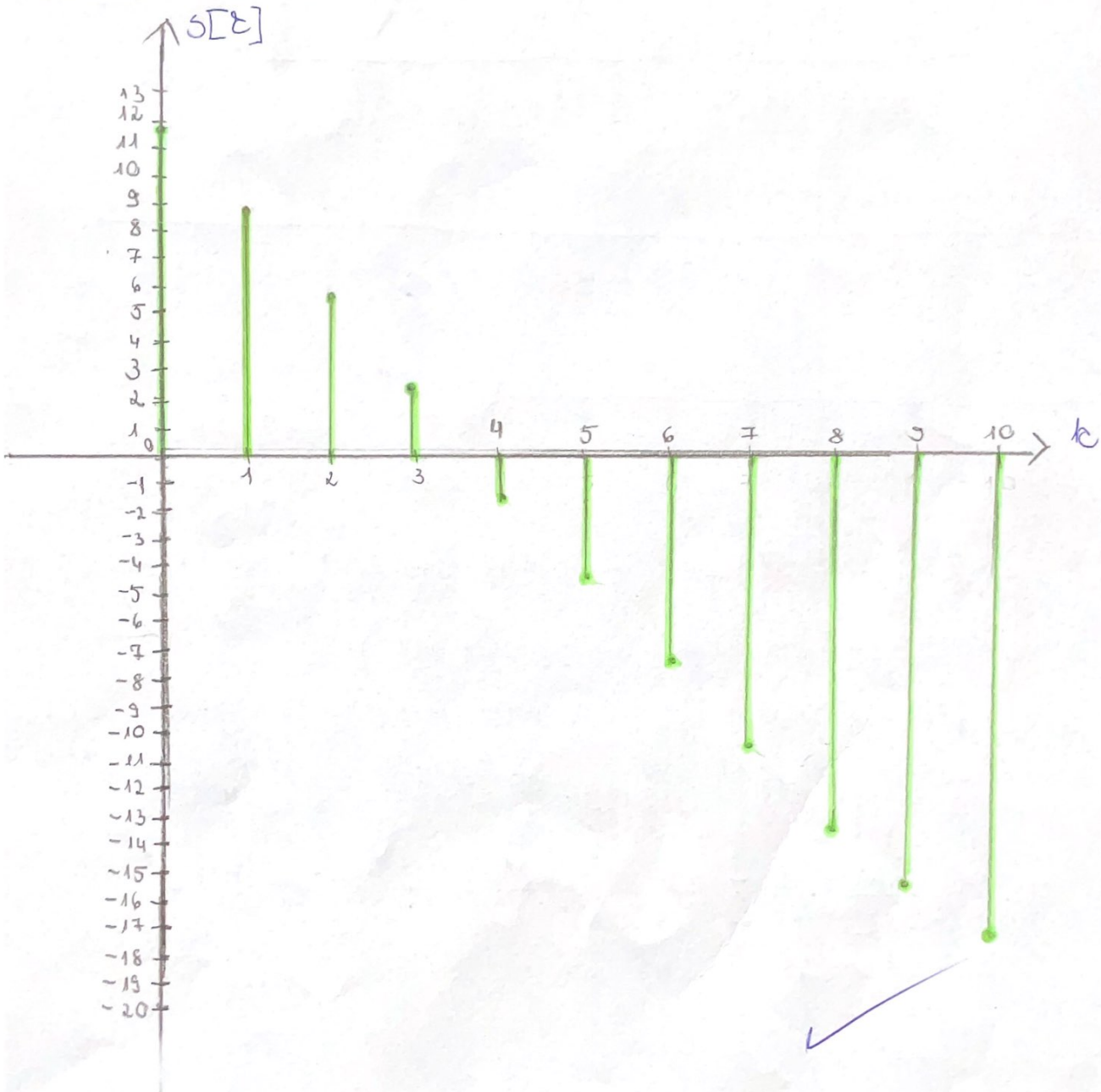
A fizikai tartalom feltétele: GV stabilitás, ez teljesül.

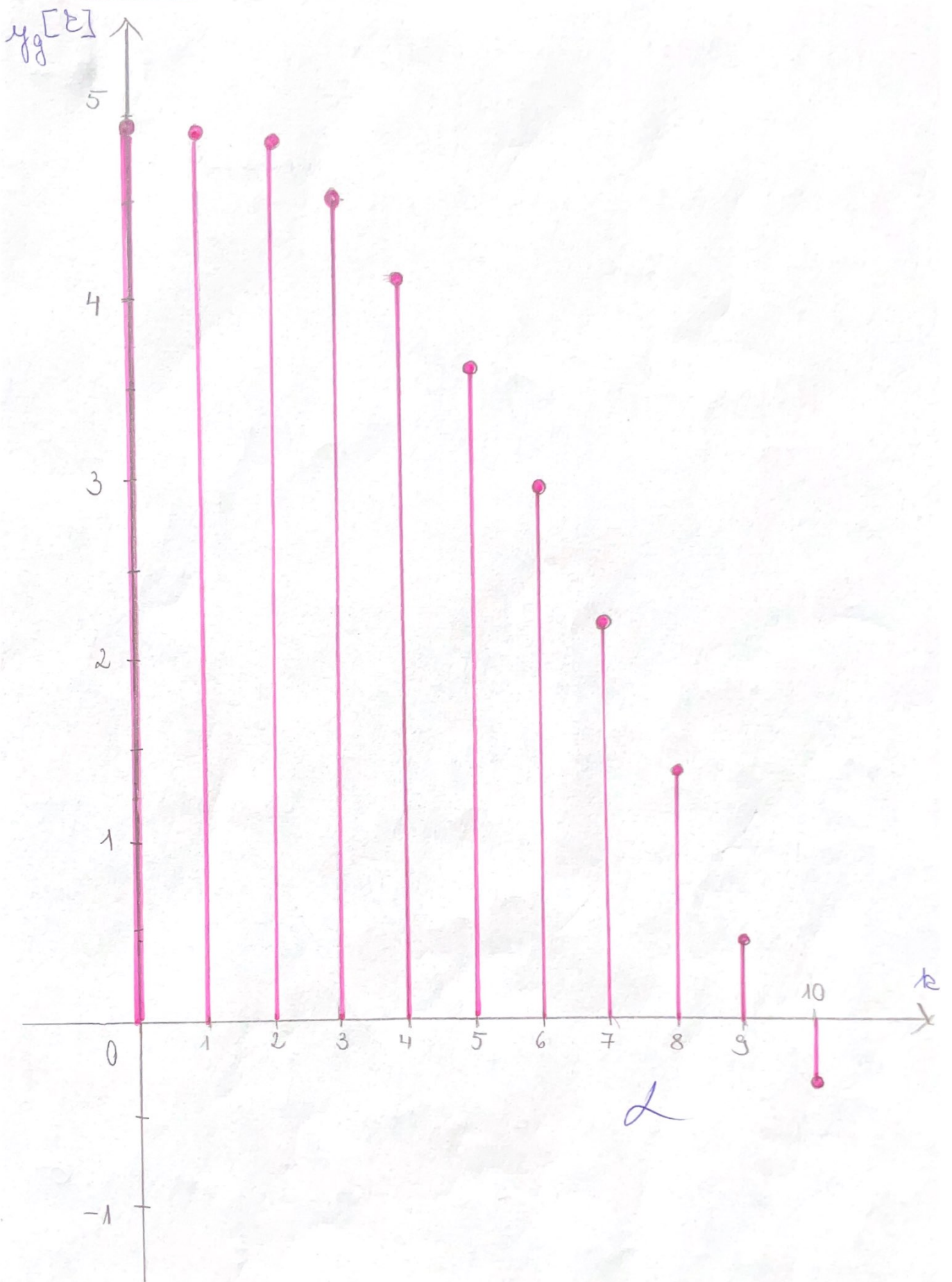
$$\bar{Y} = \bar{S} \cdot \bar{H} = 20 \cdot e^{j0,3\pi} \cdot 0,24997 e^{-j0,87456} = 4,9994 e^{j0,067911}$$

periodusidő: $\frac{M}{L} \cdot 2\pi = \frac{3\pi}{55} \quad \frac{M}{L} = \frac{3}{110} \rightarrow L = 110$

k	0	1	2	3	4	5
s[k]	11,7557	8,8244	5,63465	2,2798	-1,141776	-4,5299
y_g[ε]	4,98788	4,97266	4,811794	4,50997	4,07604	3,5227

k	6	7	8	9	10
$s[k]$	-7,7854	-10,8128	-13,523498	-15,838	-17,688658
$y_g[k]$	2,8662	2,125728	1,32299	0,4815	-0,3741

2.3.

k	0	1	2	3	4	5
$s[k]$	0	-2	0	-5	2	2

$$\varphi_e = \frac{2\pi}{K}$$

$$K=6$$

$$\varphi_e = \frac{\pi}{3}$$

$$s[k] = s[k+6] = [0 \ -2 \ 0 \ -5 \ 2 \ 2]$$

$$\bar{S}_i = \frac{1}{K} \sum_{k=0}^{K-1} s[k] e^{-j \cdot i \cdot k \cdot \frac{2\pi}{K}}$$

$$\bar{S}_0 = \frac{1}{6} (-7 + 4) = -\frac{3}{6} = -\frac{1}{2}$$

$$\bar{S}_1 = \frac{1}{6} \left(0 - 2e^{-j \cdot 1 \cdot 1 \cdot \frac{\pi}{3}} + 0e^{-j \cdot 1 \cdot 2 \cdot \frac{\pi}{3}} - 5e^{-j \cdot 1 \cdot 3 \cdot \frac{\pi}{3}} + 2e^{-j \cdot 1 \cdot 4 \cdot \frac{\pi}{3}} + 2e^{-j \cdot 1 \cdot 5 \cdot \frac{\pi}{3}} \right)$$

$$= \frac{1}{6} \left(-2e^{-\frac{\pi}{3}j} - 5e^{-\pi j} + 2e^{-\frac{4\pi}{3}j} + 2e^{-\frac{5\pi}{3}j} \right)$$

$$= 0,6667 + 0,8660254j = 1,0929064 \cdot e^{0,914743j}$$

$$\bar{S}_2 = \frac{1}{6} \left(-2e^{-j \cdot 2 \cdot 1 \cdot \frac{\pi}{3}} - 5e^{-j \cdot 2 \cdot 3 \cdot \frac{\pi}{3}} + 2e^{-j \cdot 2 \cdot 4 \cdot \frac{\pi}{3}} + 2e^{-j \cdot 2 \cdot 5 \cdot \frac{\pi}{3}} \right)$$

$$= \frac{1}{6} \left(-2e^{-\frac{2\pi}{3}j} - 5e^{-2\pi j} + 2e^{-\frac{8\pi}{3}j} + 2e^{-\frac{10\pi}{3}j} \right)$$

$$= -1 + 0,2886751j = 1,040833 \cdot e^{2,8605578j}$$

$$\bar{S}_3 = \frac{1}{6} \left(-2e^{-j \cdot 3 \cdot 1 \cdot \frac{\pi}{3}} - 5e^{-j \cdot 3 \cdot 3 \cdot \frac{\pi}{3}} + 2e^{-j \cdot 3 \cdot 4 \cdot \frac{\pi}{3}} + 2e^{-j \cdot 3 \cdot 5 \cdot \frac{\pi}{3}} \right)$$

$$= 1,166667$$

$$\bar{S}_4 = \frac{1}{6} \left(-2e^{-\frac{4\pi}{3}j} - 5e^{-4\pi j} + 2e^{-\frac{16\pi}{3}j} + 2e^{-\frac{20\pi}{3}j} \right)$$

$$= -1 - 0,2886751j = 1,040833 \cdot e^{-2,8605578j}$$

$$\bar{S}_5 = \frac{1}{6} \left(-2e^{-\frac{5\pi}{3}j} - 5e^{-5\pi j} + 2e^{-\frac{20\pi}{3}j} + 2e^{-\frac{25\pi}{3}j} \right)$$

$$= 0,6667 - 0,8660254j = 1,0929064 \cdot e^{-0,914743j}$$

$$\bar{s}_0 = -\frac{1}{2}$$

$$\bar{s}_1 = \bar{s}_5^* = 0,6667 + 0,866j = 1,0929 e^{0,91474j}$$

$$\bar{s}_2 = \bar{s}_4^* = -1 + 0,2886751j = 1,0408 \cdot e^{2,86055j}$$

$$\bar{s}_3 = 1,16667$$

\bar{s}_0	\bar{s}_1	\bar{s}_2	\bar{s}_3	\bar{s}_4	\bar{s}_5
$-\frac{1}{2}$	$1,093 e^{0,915j}$	$1,04 e^{2,861j}$	$1,167$	$1,04 e^{-2,861j}$	$1,093 e^{-0,915j}$

komplex alak: $s[z] = \sum_{i=0}^{K-1} \bar{s}_i e^{j \cdot z \cdot \omega_0}$

$$s[z] = -\frac{1}{2} e^0 + 1,093 e^{j(\frac{z\pi}{3} + 0,915)} + 1,04 e^{j(\frac{z\pi}{3} + 2,861)} + 1,167 e^{jz\pi} + 1,04 e^{j(\frac{z\pi}{3} - 2,861)} + 1,093 e^{j(\frac{z\pi}{3} - 0,915)}$$

$$s[z] = -\frac{1}{2} + 1,093 \left[e^{j(\frac{z\pi}{3} + 0,915)} + e^{j(\frac{z\pi}{3} - 0,915)} \right] + 1,04 \left[e^{j(\frac{z\pi}{3} + 2,861)} + e^{j(\frac{z\pi}{3} - 2,861)} \right] + 1,167 e^{jz\pi}$$

Valós együtthatók: $S_i^A = 2 \cdot \text{Re}\{ \bar{s}_i \}$ $S_i^B = -2 \cdot \text{Im}\{ \bar{s}_i \}$

$$0 < i < 3 \quad S_0 = \bar{s}_0 = -\frac{1}{2}$$

$$S_1^A = 2 \cdot \text{Re}\{ \bar{s}_1 \} = 1,334$$

$$S_1^B = -2 \cdot \text{Im}\{ \bar{s}_1 \} = -1,732$$

$$S_2^A = 2 \cdot \text{Re}\{ \bar{s}_2 \} = -2$$

$$S_2^B = -2 \cdot \text{Im}\{ \bar{s}_2 \} = -0,577$$

$$S_3^A = 2 \cdot \text{Re}\{ \bar{s}_3 \} = 2,334$$

$$S_3^B = -2 \cdot \text{Im}\{ \bar{s}_3 \} = 0$$

$$s[z] = S_0 + \sum_{i=1}^{K/2-1} (S_i^A \cdot \cos(i \cdot z \cdot \omega_0) + S_i^B \cdot \sin(i \cdot z \cdot \omega_0))$$

$$s[z] = -\frac{1}{2} + 1,334 \cdot \cos\left(\frac{z\pi}{3}\right) - 1,732 \cdot \sin\left(\frac{z\pi}{3}\right) - 2 \cdot \cos\left(2 \frac{z\pi}{3}\right)$$

$$- 0,577 \cdot \sin\left(2 \frac{z\pi}{3}\right) + 2,334 \cdot \cos\left(z\pi\right)$$

$$- 15 - \left(\cos\left(3 \frac{z\pi}{3}\right) \right)$$

A diozkrét \mathcal{F} -sor pontosan állítja elő az eredeti jelet.

2.4. Gerjesztés $\Rightarrow s[z] = -\frac{1}{2} + 2,186 \cdot \cos\left(\frac{z\pi}{3} + 0,915\right) + 2,08 \cdot \cos\left(\frac{2\pi}{3}z + 2,861\right) + 1,167 \cos(z\pi)$

Az átviteli karakterisztika:

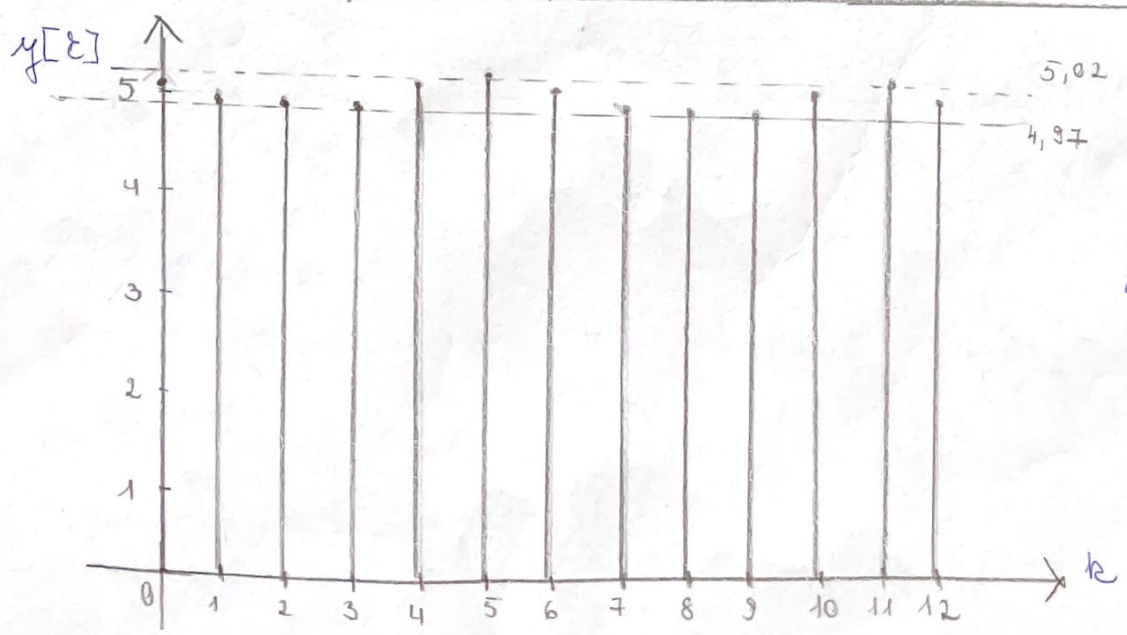
$$H(e^{j\omega}) = \frac{-0,01 e^{-j\omega}}{1 - 1,819 e^{-j\omega} + 0,82 e^{-2j\omega}}$$

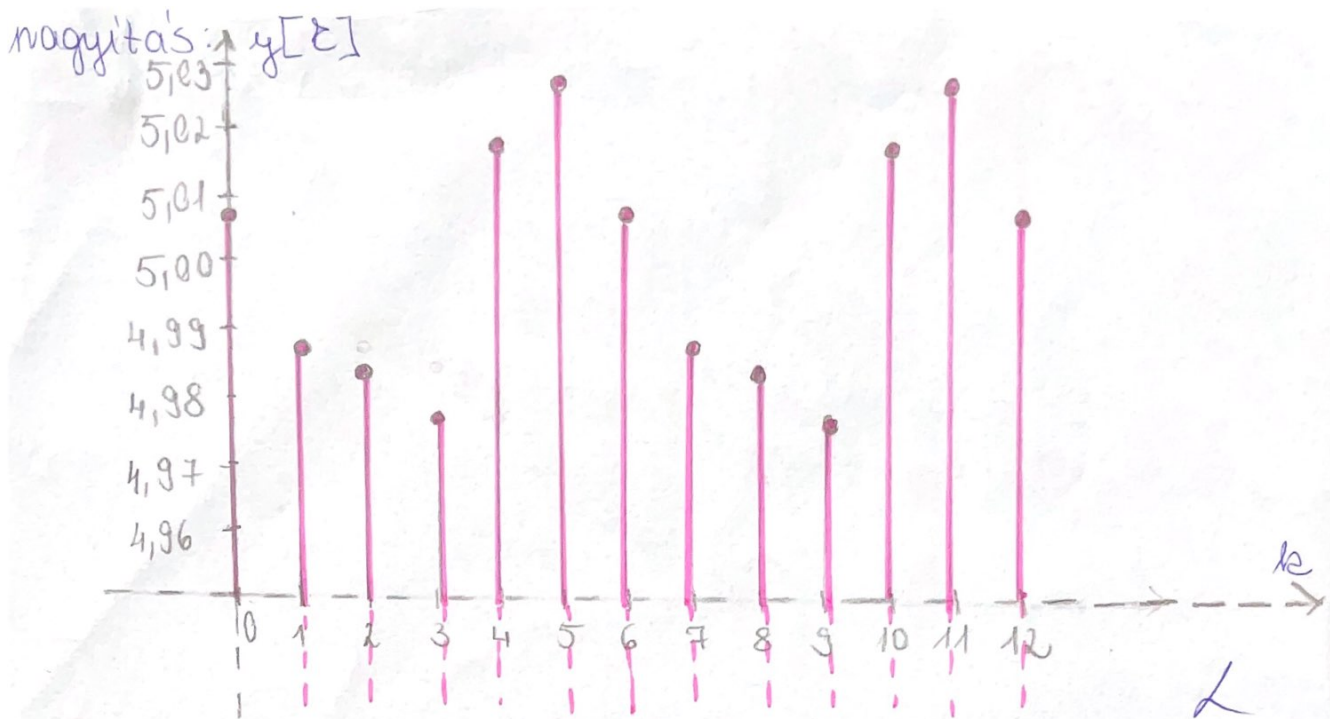
A rendszer linearitása miatt alkalmazhatjuk a szuperpozíció' elvét:

ω	\bar{s}	\bar{H}	\bar{y}
0	$-\frac{1}{2}$	-10	5
$\frac{\pi}{3}$	$2,186 \cdot e^{0,915j}$	$0,0108 e^{0,1698j}$	$0,0237 e^{1,085j}$
$\frac{2\pi}{3}$	$2,08 \cdot e^{2,861j}$	$0,003658 e^{0,057j}$	$7,6 \cdot 10^{-3} e^{2,918j} = 0,0076 e^{2,918j}$
π	1,167	$0,002748 e^{0j}$	$3,2 \cdot 10^{-3} = 0,0032$

$$y[z] = 5 + 0,024 \cdot \cos\left(\frac{z\pi}{3} + 1,085\right) + 7,6 \cdot 10^{-3} \cos\left(\frac{z\pi}{3} + 2,918\right) + 3,2 \cdot 10^{-3} \cdot \cos(z\pi)$$

z	0	1	2	3	4	5
$s[z]$	0	-2	0	-5	2	2
$y[z]$	5,007	4,986	4,984	4,978	5,018	5,0256

2.5. $H(e^{j\omega}) = \frac{-0,01 e^{-j\omega}}{1 - 1,819 e^{-j\omega} + 0,82 e^{-2j\omega}} = \frac{y}{5}$

Rendszeregyenlet:

$$y[k] - 1,819 y[k-1] + 0,82 y[k-2] = -0,01 \cdot 5 [k-1]$$

Megoldása: Homogén rész: $\eta^2 - 1,819\eta + 0,82 = 0$

$$\eta_{1/2} = \frac{1,819 \pm \sqrt{0,028761}}{2} \begin{cases} \eta_1 = 0,994 = 0,99 \\ \eta_2 = 0,824 = 0,82 \end{cases}$$

$$h[k] = c_1 \cdot 0,99^k + c_2 \cdot 0,82^k \quad h[0] = c_1 + c_2 = 1 \quad c_1 = 1 - c_2$$

$$k=2: h[2] = c_1 \cdot 0,99^2 + c_2 \cdot 0,82^2 \quad \Rightarrow c_1 \cdot 0,98 + 0,67 c_2 = -0,1819$$

$$k=3: h[3] = c_1 \cdot 0,99^3 + c_2 \cdot 0,82^3 \quad \Rightarrow c_1 \cdot 0,97 + 0,55 = -0,02488761$$

$$c_1 = \frac{-0,01819 - 0,67 c_2}{0,98}$$

$$\frac{0,54 c_2 - 0,67 c_2 - 0,01819}{0,9801} = -0,02488761 \quad \left. \begin{array}{l} c_2 = 0,04 \\ c_1 = -0,058 \end{array} \right\}$$

$$h[k] = -0,015 [k-1] + 5 [k-2] (-0,058 \cdot 0,99^{k-2} + 0,04 \cdot 0,82^{k-2})$$

Megjegyzés az 1.3.-ban kapott eredménnyel.

2.6.

$$\mathcal{F}\{h[z]\} = -0,01e^{-j\omega} - \frac{0,058e^{-j2\omega}}{1-0,99e^{-j\omega}} + \frac{0,04e^{-j2\omega}}{1-0,82e^{-j\omega}} =$$

$$\Rightarrow \text{számláló:} \\ (-0,01e^{-j\omega})(1-0,99e^{-j\omega})(1-0,82e^{-j\omega}) =$$

$$= (-0,01e^{-j\omega} + 0,0099e^{-2j\omega})(1-0,82e^{-j\omega}) =$$

$$= -0,01e^{-j\omega} - 0,0081e^{-3j\omega} + 0,0099e^{-2j\omega} + 0,0082e^{-2j\omega} =$$

$$= -0,01e^{-j\omega} + 0,018e^{-2j\omega} - 0,0081e^{-3j\omega}$$

$$\circ -0,058e^{-j2\omega}(1-0,82e^{-j\omega}) = -0,058e^{-2j\omega} + 0,048e^{-3j\omega}$$

$$\circ -0,04e^{-2j\omega}(1-0,99e^{-j\omega}) = -0,039e^{-3j\omega} + 0,04e^{-2j\omega}$$

nevező:

$$(1-0,99e^{-j\omega})(1-0,82e^{-j\omega}) = 1 - 1,819e^{-j\omega} + 0,82e^{-2j\omega}$$

$$\mathcal{F}\{h[z]\} = \frac{-0,01e^{-j\omega} + 0,018e^{-2j\omega} - 0,0081e^{-3j\omega} + 0,04e^{-2j\omega} - 0,058e^{-2j\omega} + 0,048e^{-3j\omega} - 0,039e^{-3j\omega} + 0,04e^{-2j\omega}}{1 - 1,819e^{-j\omega} + 0,82e^{-2j\omega}}$$

$$\mathcal{F}\{h[z]\} = H(e^{j\omega}) = \frac{-0,01e^{-j\omega}}{1 - 1,819e^{-j\omega} + 0,82e^{-2j\omega}}$$

Meggyezik a 2.1.-ben kiszámított átviteli karakterisztikával ✓

ZIER BLANKA ALEXANDRA